

**A KÁRPÁT-MEDENCEI REFORMÁTUS KÖZÉPISKOLÁK
XXIII. TALÁLKOZÓJÁNAK
ZÁRÓNYILATKOZATA**

Kolozsvár, 2018. július 5-8.

Mi, a Kárpát-medencei magyar református középiskolák küldöttei – igazgatók, tanárok, lelkipásztorok, diákok – 2018. július 5-8-a között, huszonharmadik alkalommal találkoztunk, most a Kolozsvári Református Kollégium vendégszeretetéet élvezve.

A 16 magyarországi, 7 erdélyi, 3 partiumi, 2 felvidéki, 1 kárpátaljai intézmény és 2 tanügy-irányítási, pedagógiai-szakmai szolgáltató szervezet küldöttei testvéri közösségben oszthattuk meg tapasztalatainkat, tájékoztathattuk egymást az országainkban folyó magyar református középiskolai oktatás helyzetéről, eredményeiről, gondjairól.

1. Hálás szívvel emlékezünk és örömmel voltunk aktív részesei a Reformáció 500. emlékévének, amely a protestáns iskolák példaértékű együttműködését mutatta. Iskoláink széles társadalmi körben tettek tanúbizonyságot a szellemi-lelki megújulás erejéről, saját történelmi örökségünkről. Külön is kiemeljük a Kárpát-medencei Református Oktatási Mozaik vándorkiállítását, valamint a debreceni Szabó Magda Emlékház megnyitását.
2. Iskoláink arról számoltak be, hogy a külső-magyarországi országrészekben a fejlesztések elsősorban Magyarország Kormányának támogatásával valósulhatnak meg. Kárpátalján ez egyenesen a megmaradás feltétele. A kormányzati támogatás segítségével az egész Kárpát-medencében százas nagyságrendben létesülnek új óvodák. A magyarországi beszámolók során hallottuk, hogy a kiszámítható finanszírozásnak köszönhetően sok helyen hosszú távra tervezett infrastrukturális fejlesztések kezdődtek. Egyre inkább szükségesnek látszik egy átfogó tornaterem-építési program.
3. A jó példák bátorítsák öregdiákjainkat, hogy karrierjük során segítsék egykori iskolájuk szolgálatát, illetve megtartsák az egymás közti barátságot.
4. A köznevelés aktuális kérdéseit megvitatta megállapítottuk az alábbiakat:
  - a.) A református köznevelési rendszer stratégiai tervezése növeli iskoláink mozgásterét és társadalmi szerepvállalását. Az iskolaközpontok kiépülése, a teljes tanulási utat segítő helyi hálózatok megszervezése a diákok és családjaik számára belátható jövőképet teremt. Az Úr Istentől kapott lehetőségeinkben felismerjük a kegyelmi idő ajándékait és vállaljuk ennek felelősségét.
  - b.) A magyar iskolákban Kárpátalján az ukrán, Erdélyben és Partiumban a román nyelv tanulásának módszertani feltételei és pedagógiai alapvetései nem megfelelőek. Több ígéretes kezdeményezés is kialakult már, hogy az államnyelvet a modern nyelvek módszertanával taníthassuk. Ezek tudatos támogatása a társadalmi közbizalmat és a versenyképes tudást egyaránt növelné.
  - c.) A magyarországi Nemzeti Alaptanterv jelentős változásokat kezdeményezhet a köznevelési rendszerben. Sikerének feltétele a körültekintő bevezetés. A korábbi évek tapasztalatai alapján felhívjuk a figyelmet és kérjük, hogy a bevezetésre akkor kerüljön sor, ha az új tartalmi szabályzás nemcsak az alaptantervben, hanem az érettségi és a szakmai vizsgakövetelményekben is kidolgozott, emellett kialakultak a bevezetést segítő pedagógus-továbbképzési lehetőségek, valamint kipróbált és bemért új taneszközök állnak készen. Ez minimálisan két éves bevezetési időszakot feltételez. Megítélésünk szerint – a szakmai fejlesztések jelenleg ismert helyzete alapján – ennek reális határideje leghamarabb 2020. szeptembere.
  - d.) A megkezdődött, és a magyar kormány által is támogatott református tananyagfejlesztés fontos szakmai kérdések megvitatását, jó gyakorlatok feltérképezését jelenti. A munka folytatásának feltétele egy tervezett református kerettanterv és a Nemzeti Alaptanterv viszonyának egyértelműen meghatározása. Szükséges, hogy a NAT a rendelkezésre álló oktatási és képzési időkeret legfeljebb 50%-át szabályozza, ennek törvényes garanciáit sürgetően szükségesnek tartjuk meghatározni.
5. Hálával tapasztaljuk, hogy a Református Pedagógiai Intézet, a Református EGYMI, az Értéktermő Tehetségközpont és a Református Tehesség gondozó Alapítvány elkötelezett szolgálata újabb és újabb lehetőségeket teremt a pedagógusok felkészítésében, a diákok sikerességében. Tudatosítjuk, hogy a bővülő lehetőségek úgy válnak hasznossá, ha széles körben élünk velük.
6. Értékvezérelt református oktatási szemléletünk a személyiségét egészét fejleszti, a tanulást és az eredményességet követendő példának látja, és a diákok számára biztonságos és védett iskolai közösségeket alakít ki. Ez a pedagógiai értékrendszer a gimnáziumi, liceumi tanulók mellett fontos a szakoktatásban résztvevők számára is. A szakoktatásban való szerepvállalásunk továbbépítése társadalmi partnereket és kormányzati bizalmat kér.
7. A pedagógus-humán erőforrás biztosítása a következő években nagy figyelmet és tudatosságot igényel. Ennek érdekében szükségesnek látjuk a következőket:
  - a) A keresztyén középiskolában segítenünk kell a pedagóguspályára készülő diákokat, hogy megtalálják ebben a lehetőségben az Úr Istentől kapott küldetésüket.
  - b) Segíteni kell a pedagógusképzés során a reális képet adó szakmai gyakorlatok biztosítását, a pályakezdés támogatását, és egy református ösztöndíj-program kialakítását.
  - c) A pedagógusbérek számítási alapjának hozzáigazítása az emelkedő bérszínvonalhoz szükséges eleme a pedagóguspálya vonzereje növelésének.
  - d) A pedagógusok támogatása érdekében a szaktanácsadói munka feltételrendszere további elemzéseket, egyeztetéseket és jogszabályi pontosításokat igényel.
  - e) A tanári eredményességet növeli, ha a továbbképzési tervek országos koordinációja a jelenleginél pontosabbá válik, a digitális oktatási környezetnek megfelelő módszertanok felértékelődnek, illetve ha a református köznevelési vezetőképzésben és -továbbképzésben a humán erőforrás stratégiai tervezése és menedzselése új jelentőséget nyer.
8. Köszönetünket fejezzük ki a Kolozsvári Református Kollégium vezetésének, munkatársainak, diákjainak és a rendezvény támogatóinak a szeretetteljes vendégfogadásért, valamint minden közreműködőnek a találkozón végzett szolgálatáért.

Kolozsvár, 2018. július 8.

A zárónyilatkozatot aláíró intézmények:

Apáczai Csere János Elméleti Líceum – Kolozsvár

Baczkamadarasi Kis Gergely Református Kollégium – Székelyudvarhely

Bethlen Gábor Kollégium – Nagyenyed

Bethlen Gábor Református Gimnázium és Szathmáry Kollégium – Hódmezővásárhely

Bocskai István Református Oktatási Központ – Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium, Szakközépiskola,
Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium – Halásztelek

Czeglédi Péter Református Gimnázium – Léva

Debreceni Református Kollégium Dóczy Gimnáziuma – Debrecen

Debreceni Református Kollégium Gimnáziuma és Diákotthona – Debrecen

Eötvös József Református Oktatási Központ – Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium, Szakközépiskola,
Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium – Heves

Gödöllői Református Líceum Gimnázium – Gödöllő

Irinyi János Református Oktatási Központ - Óvoda, Általános Iskola, Szakgimnázium, Szakközépiskola és Diákotthon –
Kazincbarcika

Kiskunhalasi Református Kollégium Szilády Áron Gimnázium és Kollégium – Kiskunhalas

Kolozsvári Református Kollégium – Kolozsvár

Launai Miklós Református Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Művészeti Szakgimnázium – Neszmély

Lévay József Református Gimnázium és Diákotthon – Miskolc

Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium – Nagyvárad

Marosvásárhelyi Református Kollégium – Marosvásárhely

Mezőtúri Református Kollégium, Gimnázium, Szakgimnázium, Általános Iskola és Óvoda – Mezőtúr

Móricz Zsigmond Református Kollégium, Gimnázium, Szakgimnázium és Általános Iskola – Kisújszállás

Nagybereg Református Líceum – Nagybereg

Pécsi Református Kollégium Gimnáziuma, Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája, Általános Iskolája és Óvodája – Pécs

Református Kollégium – Kézdivásárhely

Sepsiszentgyörgyi Református Kollégium – Sepsiszentgyörgy

Szatmárnémeti Református Gimnázium – Szatmárnémeti

Szegedi Kis István Református Gimnázium, Szakgimnázium, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium – Békés

Szentendrei Református Gimnázium – Szentendre

Tatai Református Gimnázium – Tata

Tompa Mihály Református Gimnázium – Rimaszombat

Zilah Református Wesselényi Kollégium – Zilah

Református Pedagógiai Intézet – Budapest

Romániai Református Pedagógiai Intézet – Kolozsvár